

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do pedagogiki
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The introduction to the pedagogy
Kierunek studiów	Teologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Pedagogika
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. prof. dr hab. Marian Nowak

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	V	1
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Bez wymagań wstępnych, wystarczy zainteresowanie przedmiotem

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C-1: Wykład stawia sobie jako cele: dostarczenie podstawowej wiedzy z zakresu pedagogiki (rozumianej czasami jako część treści z pedagogiki ogólnej), rozbudzenie wrażliwości na problemy wychowania i nauczania oraz wskazanie na podstawowe sposoby i trendy badań pedagogicznych; wprowadza w mapę sytuacyjną współczesnych nurtów, koncepcji, stanowisk, dziedzin i problemów w pedagogice, wskazując na ich zaplecze językowe, filozoficzne i teoretyczne.
C-2: <i>W zakresie umiejętności operacyjnych</i> , student powinien potrafić nazywać, kategoryzować i definiować poszczególne zjawiska edukacyjne i zauważać ich konteksty teoretyczne i praktyczne – głównie związane z praktyką wychowania chrześcijańskiego, a także diagnozować, ewaluować i opracowywać programy i projekty własnej i instytucjonalnej działalności edukacyjnej realizowanej głównie w ramach duszpasterstwa.
C-3: <i>W zakresie umiejętności nieoperacyjnych</i> powinien nabyć zdolności interpretowania i analizowania zjawisk edukacyjnych, doceniania roli poszczególnych elementów składowych i środowisk procesu wychowawczego (w tym rodziny, szkoły, parafii, itp.), rozumienia aktualnej rzeczywistości wychowania i nauczania w całej jej złożoności. Powinien charakteryzować się krytyczną świadomością zwłaszcza wobec potocznych, ideologicznych i uproszczonych ujęć rzeczywistości wychowania, doceniać rolę wiedzy teoretycznej w praktycznej działalności edukacyjnej.

I. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego Odniesienie do efektu kierunkowego i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela
WIEDZA		
W_01	Zna proces i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego oraz jego zagrożenia; Zna i rozumie system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty; Zna i rozumie, charakteryzuje specyfikę przedmiotową i metodologiczną pedagogiki (główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań ilościowych i jakościowych), identyfikuje i wyjaśnia zależności między stanowiskami i podejściami metodologicznymi w pedagogice i w dyscyplinach pokrewnych (głównie socjologii i psychologii)	T_W15; B.2.W1;
W_02	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie języka, rozumienia pojęć i ich znaczeń w odniesieniu do teologii i nauk społecznych w tym pedagogiki oraz ich stosowania w komunikowaniu interpersonalnym i społecznym oraz możliwych zakłóceniach; Zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	T_W18; B.2.W2
W_03	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i	B.2.W3

	funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami z zakresu teologii i innych dyscyplin w języku polskim i w obcym, a także popularyzować swoją wiedzę; Potrafi rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych	T_U04; B.2.U2
U_02	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowywania różnych prac pisemnych w języku polskim i z wykorzystaniem wybranego języka obcego; Potrafi zaprojektować podstawowe zajęcia opiekuńczo-wychowawcze	T_U05; B.2.U3
U_03	Potrafi współdziałać i pracować w zespole, przyjmując w nim różne role, w tym role kierownicze oraz określa priorytety służące wyznaczonym przez siebie i innych zadaniom; Potrafi zaprojektować działania profilaktyczne w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty	T_U08; B.2.U4
U_04	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do kierowania własnym rozwojem	T_U09;
U_05	Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska życia społecznego oraz ich wzajemne powiązania i uwarunkowania	T_U19
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Posiada krytyczną ocenę poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności; Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy	T_K01; B.2.K1;
K_02	Uznaje złożoność rzeczywistości i potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów;	T_K02;
K_03	Uznaje znaczenie wiedzy teologicznej oraz formacji religijno-duchowej do rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z uwzględnieniem opinii ekspertów; Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	T_K05; B.2.K3
K_04	Odpowiedzialnie określa oraz inicjuje działania na rzecz interesu społecznego; Jest gotów do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	T_K06; B.2.K4

II. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Geneza, charakterystyka i rozwój pedagogiki jako nauki;   2. Działy pedagogiki i kryteria ich wyróżniania;   3. Określenie <i>przedmiotu badań pedagogiki</i>, jej źródeł oraz metod, technik i narzędzi badań   4. Antropologiczne podstawy pedagogiki i wychowania;   5. Ontologiczne podstawy pedagogiki i definicje wychowania oraz innych rodzajów działalności edukacyjnej;   6. Integralne ujęcia <i>wychowania</i>: <i>wychowanie</i> według teorii warstwicowej S. Kunowskiego;   7. Osoba ludzka, podmiotowość a <i>struktura procesu wychowania</i> – podstawowe czynniki, struktury i dynamizmy wychowania;   8. Wychowanie jako wprowadzenie wychowanka w życie wartościowe;   9. Aksjologiczne podstawy wychowania: osoba jako podstawowa wartość w pedagogice i w wychowaniu; rodzaje celów wychowania: cele operacyjne i kierunkowe, wychowawcze i dydaktyczne, cel ostateczny, <i>ideał wychowawczy</i>, <i>wzór wychowania</i>, taksonomie celów wychowania i nauczania;   10. Wartości i wychowanie a cele wychowania chrześcijańskiego;   11. Metodyka wychowania: metody, techniki i środki wychowania; technologie wychowania;   12. Wychowanie i nauczanie w rodzinie, w klasie szkolnej, w grupach – jako środowiskach wychowania;   13. Wychowanie w poszczególnych fazach rozwoju człowieka: młodość, dorosłość (edukacja ustawiczna), wychowanie i nauczanie integracyjne;   14. Dziedziny wychowania: wychowanie fizyczne, intelektualne, moralne, społeczne, kulturalne, religijne – wychowanie chrześcijańskie;   15. Kompetencje i osobowość nauczyciela i wychowawcy, rola mediów, szkoły katolickiej i katechezy, pedagogizacja rodziców.

III. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład problemowy i konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne	Zaliczenie pisemne
W_02	Praca z tekstem	Zaliczenie pisemne	Zaliczenie pisemne
W_03	Prezentacje multimedialne	Zaliczenie pisemne	Zaliczenie
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Analiza tekstu	Oceniony tekst pracy pisemnej	Zaliczenie pisemne
U_03 U_04 U_05	Schemat/projekt własnej autorskiej koncepcji	Opracowanie wybranego zagadnienia z nauczania Kościoła o wychowaniu – z dokumentów nauczania Kościoła	Zaliczenie pisemne
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Dyskusja	Prezentacja pracy zaliczeniowej	Prezentacja pracy zaliczeniowej jako jeden z czynników na zaliczenie
K_03 K_04	Rozmowa ze studentami na temat zasad pracy opiekuńczo-wychowawczej	Wnioski z rozmowy w postaci sprawozdania z przebiegu rozmowy	Sprawozdanie/dziennik zajęć

	nauczyciela w ramach przygotowania ich do realizacji praktyki zawodowej o charakterze psychologiczno-pedagogicznym		

IV. Kryteria oceny, wagi...

...

V. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	10

VI. Literatura

Literatura podstawowa   (do wyboru przestudiowanie przynajmniej jednej pozycji)   HEJNICKA-BEZWIŃSKA T. (red.), <i>Pedagogika ogólna: Tradycja-Teraźniejszość-Przyszłość</i>, Bydgoszcz, WSP, 1995.   HEJNICKA-BEZWIŃSKA T., <i>W poszukiwaniu tożsamości pedagogiki. Świadomość teoretyczno-metodologiczna współczesnej pedagogiki polskiej</i>, Bydgoszcz, WSP, 1989.   KUNOWSKI S., <i>Podstawy współczesnej pedagogiki</i>, Łódź, Wyd. Salezjańskie, 1981.   KWIECIŃSKI Z. - B. ŚLIWERSKI (red.), <i>Pedagogika. Podręcznik akademicki</i>, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2019.   NOWAK M., <i>Podstawy pedagogiki otwartej. Ujęcie dynamiczne w inspiracji chrześcijańskiej</i>, Lublin, RW KUL, 1999, s. 17-177 oraz 230-294.   NOWAK M., <i>Teorie i koncepcje wychowania</i>, Warszawa, WAIp, 2008, rozdziały: I, III, IV, VIII, IX.   ŚLIWERSKI B., <i>Pedagogika. T. 1: Podstawy nauk o wychowaniu</i>, Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, 2006, rozdział 2, 3 i 6 (s. 79-194, 391-415).   ŚLIWERSKI B., <i>Podstawowe prawidłowości pedagogiki</i>, Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2011.
Literatura uzupełniająca   CIECHANIEWICZ W. (red.), <i>Pedagogika</i>, Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2000.   DYMEK-BALCEREK Krystyna (red. n.), <i>Podstawy pedagogiki</i>, Radom, 1999.   KAMIŃSKI S., <i>Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk</i>, Lublin, TN KUL, 1992, s. 293-305.   HESSEN S., <i>Podstawy pedagogiki</i>, Warszawa, Wydawnictwo „Żak”, 1997.   NOWAK M., <i>Główne nurty współczesnej filozofii wychowania</i>, „Kultura i Edukacja”. Toruń, 2(4)1992, s.7-27.   NOWAK M., <i>Pedagogika jako nauka praktyczna - konsekwencje metodologiczne</i>, W: ŚLIWERSKI B. (red.n.), <i>Pedagogika alternatywna. Postulaty, projekty i kontynuacje</i>, T. I: <i>Teoretyczne konteksty alternatyw edukacyjnych i wychowawczych</i>, Kraków, Impuls, 2007, s. 43-67.   TUROS L., <i>Pedagogika ogólna</i>, W: TENŻE (red.), <i>Pedagogika ogólna i subdyscypliny</i>, Warszawa, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 1999, s. 14-74 oraz 400-452.   ŚLIWERSKI B. (red.n.), <i>Pedagogika alternatywna. Postulaty, projekty i kontynuacje</i>, T. I: <i>Teoretyczne konteksty alternatyw edukacyjnych i wychowawczych</i>, Kraków, Impuls, 2007.   WORONIECKI J., <i>Katolicka etyka wychowawcza, t. 1.</i>, Lublin, KUL, 1985, s. 328-418.   ŻECHOWSKA B - DRYNDA D., <i>Stale i zmienne treści wchodzące w zakres pedagogiki ogólnej...</i>, W: T.HEJNICKA-BEZWIŃSKA (red.), <i>Pedagogika ogólna: Tradycja-Teraźniejszość-Przyszłość</i>, Bydgoszcz, WSP, 1995, s. 23-39